

Seat No. : _____

AL-124

April-2022

M.A., Sem.-IV

512 : Economics

(Labour Economics)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ-I

કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નના જવાબ લખો :

1. શ્રમની લાક્ષણિકતાઓ સવિસ્તાર સમજાવો. 14
2. ભારત જેવા વિકસતા દેશમાં શ્રમ બજારની લાક્ષણિકતાઓ ચર્ચો. 14
3. શ્રમ બજારની પરિવર્તનશીલતા વધારવાના ઉપાયો સવિસ્તાર ચર્ચો. 14
4. શ્રમ બજારની પરિવર્તનશીલતાને અસર કરતાં પરિબલો સમજાવો. 14
5. વેતનોના વિવિધ સિદ્ધાંતો સવિસ્તાર સમજાવો. 14
6. “ભારતીય શ્રમ બજાર પર ટેકનોલોજી અને રેશનાલાઈસેશનની અસરો” - ચર્ચો. 14
7. સામૂહિક સૌદાગીરીના વિવિધ સિદ્ધાંતો સમજાવો. 14
8. “ભારતમાં WPM (સંચાલનમાં શ્રમિકોની સામેલગીરી)ના મોડેલ”, સવિસ્તાર સમજાવો. 14

વિભાગ-II

9. ટૂંકમાં કોઈપણ ચારના જવાબ આપો : 8
  - (1) શ્રમનું અર્થશાસ્ત્ર એટલે શું ?
  - (2) શ્રમનું મહત્ત્વ શું છે ? ટૂંકમાં લખો.
  - (3) શ્રમ બજારની પરિવર્તનશીલતાનો અર્થ શું છે ?
  - (4) વ્યાજબી વેતનોનો અર્થ જણાવો.
  - (5) સામૂહિક સૌદાગીરીના હેતુઓ જણાવો.
  - (6) વેતન તફાવતોનો અર્થ ટૂંકમાં સમજાવો.
  - (7) WPM (સંચાલનમાં શ્રમિકોની સામેલગીરી)નો અર્થ જણાવો.
  - (8) વેતન નીતિનો અર્થ શું છે ?

Seat No. : _____

AL-124

April-2022

M.A., Sem.-IV

512 : Economics

(Labour Economics)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

PART – I

Answer any **three** of the following questions.

1. Explain in detail characteristics of labour. 14
2. Discuss characteristics of labour market in developing countries like India. 14
3. Discuss in detail the ways to increase labour market flexibility. 14
4. Explain the factors affecting labour market flexibility. 14
5. Explain in detail various theories of wages. 14
6. “Impacts of Technology & Rationalisation on Indian Labour market.” Discuss. 14
7. Explain various theories of collective bargaining. 14
8. “Models of WPM in India.” Explain in detail. 14

PART – II

9. Answer in short any **four** : 8
  - (1) What is Labour Economics ?
  - (2) Write in brief significance of labour.
  - (3) What do you mean by labour market flexibility ?
  - (4) Give the meaning of Fair wages.
  - (5) State the objectives of collective bargaining.
  - (6) Explain briefly the meaning of wage differential.
  - (7) Give the meaning of WPM.
  - (8) What do you understand by wage policy ?